

İŞÇİLER... MEMURLAR... ÖĞRENCİLER... EMEĞİ İLE GEÇİNEREN TÜM HALKIMIZ !

GREVDEKİ HAVA İŞÇİLERİYLE DAYANIŞMAYA

**Özel
Sayı:8
NİSAN
1991
2000 TL.
(KDV DAHİL)**

İŞÇİLERİN SESİ

Özal'ın Tehditlerine ve TÜHİS'in direktmelerine rağmen HAVACILAR KAZANACAK!

"Sizleri sloganların ve hayal dünyasının macera ölemi ile dolu fantezilerinden gerçeklerin katı ve acımasız yüzüne çekmeye, Ortaklığımızın imkan ve kabiliyetleri ile kendi şahsi menfaatlerinizin arasındaki muhakemenizi manük ve sağduyu zeminine çekmeye çalıştık."

Bu parlak sözler THY Anonim Ortaklığı'nın 25.3.1991 tarihinde dağıttığı bir bildiride yer aldı. THY yönetiminin yalan ve demagoji çabaları bu bildiriyi kalmadı. THY yöneticileri, haftalardır Cumhurbaşkanı ve hükümet yetkililerinin ağzıyla TV'de, paralı ilanlarla gazetelerde ve dağıtılan bildirilerde yoğun bir gerçekleri çarpıtma ve grevdeki hava işçilerini tehdit etme kampanyası sürdürüyorlar.

TRT yanında boyalı-boyasız tüm basın da bu kampanyaya ortak oluyor. Havacıların "satılmış basın" diye slogan atmaları basit bir öfke sonucu değildir. THY'nin reklam ve ilan giderleri adı altında harcadığı 51 milyar lirayla, First Class biletleri ve özel ayrılmalarla sa-

un alınan gazete yöneticileri, köşebaşı yazarları, hava işçilerinin bir aydır süren grevine ve THY'nin gerçeklerine gözlerini kapatıyorlar. Hava işçilerinin haklı grevlerini kamuoyuna duyurmaya çalışan namuslu gazetecileri istifaya zorluyorlar. Yazdıkları köşeler kadar küçük kafaları ve THY'nin nimetleriyle büyüyen kocaman mideleriyle, havacıların direnişini bu yolla zayıf-

latacaklarını ve böylece tekrar THY'nin yağlı kuyruklarını kapacaklarını düşünüyorlar. Onların bu zavallı çabalarına rağmen havacıların sesi, Çankaya'ya kadar uzanıyor ve Bush'un telefon arkadaşı ı, Türkiye'nin siyasi ve ekonomik taşeronu Özal'ı hop oturtup hop kaldırıyor.

Milliyet gazetesi Atılay Ayçin'in ordudan çıkarılan bir astsubay olduğunu

manşetten verdi. Aklısıra böylece havacıların coşkusuyla başlayan grevlerini yıpratmaya çalışı. Değerli Milliyet patronları ve onların kalemlerini memnun etmek için ne yapmalı? Sendika genel başkanlığına MESS üyesi birini ya da arkasında kabarık bir yolsuzluk dosyası olan tarikat üyesi sabuncuoğlu sabuncu Cem Kozlu getirilseydi içleri rahat eder miydi? Yoksa işçiler sendika başkanlığına emekli bir general ya da 12 Eylül paşalarının eteğini öpen kıdemli! bir gazeteci mi seçmeliydiler?

TÜHİSİN DALINDA ÖZAL

Dün, MESS'in olduğu gibi bugün de TÜHİS'in dalına binen Özal, işçi sendikalarının ücret taleplerini aşırı buluyor ve "ekmeğinden olan ağlamanın" diyerek işçileri tehdit ediyor. Kendi uçağı için grev kırıcılığı yapıyor. İşçilerin isteklerini aşırı bulan Özal, sadece dekorasyonu bile yüzlerce milyon tutan makam uçağı için, ABD'de kısa mesafelerde kullanmak üzere götürdüğü "Airbus" için harcanan paraları niye aşırı bulmuyor?

KAMU İŞYERLERİ, İŞÇİLER VE MÜCADELE

Hava-İş grevinin 25. günü televizyon ekranlarına çıkan Özal ".....anlaşma sağlanamazsa, bu havayolu kapanır" açıklamasını yapıyordu. Korkunun açık ifadesi olan bu açıklama bir yarıyla grevi kırmayı hedeflerken, diğer yarıyla 12 Eylül 1980 ekonomi-politikalarını açıklıyordu.

Korku işçilerin greviydi. Türk Hava Yolları ve HAVAŞ işçilerinin haklarını almadaki kararlılığının diğer işkollarındaki işçileri kavramasından korkuyordu. TEKEL-DDY-TEK-TDY-TCK işçilerinin greve katılmasıyla pembe hayalleri (devamı arkada)

Her fırsatta Zonguldak madencilerinin Hava-İş grevlerinin istedikleri paraların halkın cebinden çıkacağını söyleyen Özal, Avrupa'ya ismarladığı banyoları ve avizenin nereden ve kaçta geldiğini ve bunların kimin cebinden çıktığını niye söylemiyor?

THY'nin zarar etme gerekçesi olarak gösterilen Körfez savaşını hava işçileri mi çıkardı? Akaryakıt fiyatlarını kimler artırdı? 12 Ortadoğu, 2 Uzakdoğu hatının iptali, Toronto, Budapeşte ve Tunus bülolarının kapatılması grev nedeniyle mi oldu yoksa zaten haftada bir sefer yapılan bu yerlere fizibilite çalışması yapmadan büro açmak ve buradaki personele yüzlerce milyon lira ücret ödemek THY'nin savurganlığından mı kaynaklandı?

THY yöneticilerinin "Alınmakta olan tedbirler" başlığı altında sıraladıkları: "İndirimli ücretle seyahat eden yolcuların, iç hatlardaki ikramların sınırlandırılması, yönetici personel sayısında yüzde 10 oranında azaltmaya gidilmesi, yurtdışı personel maaşlarının artırılması, temsil, ikram, reklam giderlerinin asgari seviyeye indirilmesi" gibi yapılarını söyledikleri uygulamaları neden bu zamana kadar gündeme getirilmedi? Bugün kısıtlanacağı belirtilen bu nimetlerden bugüne kadar kimler ve ne oranda yararlandı? Bu nimetlerin halka çıkan faturasının tutarı ve sorumluları kimlerdir?

THY'NİN İHTİSASLI PERSONELLERİ

Bu tedbirler içinde geçen ve alımına devam edileceği belirtilen "özel ihtisaslı personel" kimlerdir ve bunlara ne kadar ücret ödenecektir? Bu soruların yanıtları araştırıldığında "Alınmakta olan tedbirler" in THY'deki vurgunculuga dokunmadığı, tedbir adı altında işçilere yeni kısıtlamalar, bir avuç yönetici ve ayrıcalıklı personele yeni vurgunlar harzılandığı açığa çıkaraktı. "Özel ihtisaslı personel" in ücretleri 12. dönem TİS'in 94. maddesinde özel olarak belirtilen B bendine göre ayrılanmaktadır. Bu maddeye göre;

"Yeni işe alınan personel hangi iş grubunda görev yapacaksa o grubun başlangıç iş tazminatını alır. Ancak ortaklığa alınması zaruri olan ihtisas sahibi personele daha yüksek iş tazminatı verilebilir."

Yani işçilere 1 milyon-1.600 bin lira ücret çok görülürken, alımına devam edileceği belirtilen "ihtisaslı" personele yüksek ücret ödenmesi devam edecektir. Peki kimdir bu "ihtisaslı" personel?

Örneğin ANAP'ın muhafazakar kanadına sırtını dayayan imam-hatip mezunu, bir süre HAVAŞ'ta genel müdürlük ve THY'de idari genel müdür muavinliği yapan daha sonra da İngilizce bilmediği ve hatta THY bileğini bile tanımadığı halde Londra bürosuna 5 bin sterlin (yaklaşık 33 milyon TL) ücretle müdür olarak atanan Mehmet Kulu mu?

Ankara Valisi Saffet Ankan Bedük'ün akrabası olan avukat Feridun Uluca mı? Bir süre personel başkanlığı yapan, daha sonra Almanya bürosuna müdür olarak atanıp binlerce mark ücretle ödüllendirilen Uluca'nın ihtisası ne acaba?

HAVAŞ'ta ANAP'lı Bakan İlhan Aküzüm'ün referansıyla müdür olan "ihtisas" sahibi ortaokul mezunlarının, makam otosuyla gittiği evine çantasını ve gazetelerini özel otolarla ayrıca taşıyan, THY'nin lojman ve diğer ayrıcalıklarından sonuna kadar yararlanan bu müdürlerin ihtisası, hükümetin yakınlıklarıyla mı ölçülüyor yoksa?

"Emrinde" statüsünde çalıştırılan ve kimsenin tam sayısını bilmediği yüzde yakın personelin ihtisası, hiç çalışma-

dan THY'den milyonlarca lira ücret alma üstüne mi?

THY'NİN MALİ DENİZ

Bu örnekler çoğaltılabilir. Eğer THY yöneticileri zarardan, personel giderlerinin yüksekliğinden, halkın parasını korumaktan söz ediyorlarsa, 300-900 bin lira ücretle çalışan ücretlerinin 1-1.6 milyon liralık ücretlerini aşırı bulmak yerine, her şeyden önce bu yağmayı, THY bütçesinin siyasi yemelik olarak kullanılmasını önlemeleri gerekmiyor mu?

THY'de, Tanıtma Başkanlığı adı altında kurulan, Reklam, Halkla İlişkiler, Müşteri İlişkileri, Protokol İlişkileri gibi işlevsiz müdürlüklere harcanan milyarlarca lirayı sınırlamaları gerekmez mi?

Hava işçilerinin yüzde 10'unu oluş-

turan 870 civarında kapsam dışı ve yurtdışı personele ödenen ve tüm personel giderlerinin yüzde 30'una ulaşan harcamaları birlikte gösterip, personel giderleri çok diye işçilerin (taleplerine ayak direyen THY yöneticileri hava işçilerini kandırabileceklerini mi düşündüyorlar?

"THY ortaklığının imkan ve kabiliyetleriyle işçilerin şahsi menfaatleri arasındaki muhakemeyi mantık ve sağduyu zeminine taşımaya çalıştıkları" nı söyleyen yöneticiler;

HAVAŞ'ta yurtiçi ve yurtdışı (boya, ilaç, gıyeecek vs.) alımlarında savcılığa kadar intikal eden yolsuzlukları, bu yolsuzluklarda adı geçen iki başkan ve bir genel müdür yardımcısını halen görevde tutmaları ve uzmanlık adı altında eski düzeyden ücret ödemelerini hangi

mantık ve sağduyuya sığdıyorlar?

1989 Kasım'ında açılan Singapur-Tokyo seferine bir müddür refakatinde tüm aile efradıyla 10-15 kişilik gruplar halinde cümle milletvekillerinin, nadide basın elemanlarının ve işadamlarının götürülüp ayrılmaması için harcanan milyarlar, THY ortaklığının hangi "imkan ve kabiliyetleri" içinde gerçekleştirildi? Bu savurganlık "işçilerin şahsi menfaatleri arasında" nasıl bir mantıklı ve sağduyulu muhakeme zemini aratabilir?

KİMİN ELİ KİMİN CEBİNDE?

Evet, THY yöneticileri, HAVAŞ yöneticileri ve TÜHİS temsilcileri işçilere son görüşmede sadece ikinci altıncı ay için aylık brüt 50 bin lira artış lütfederken;

Ağustos 1988'de New York seferine götürdüğünüz milletvekillerini özel otobüslerle Atlanta'nın oyun salonlarına kadar taşıyıp viskilerle, çikolatalarla ağırırken harcadığınız milyonlar aklınıza geldi mi hiç?

İşçilerin istediği ücretler halkın cebinden çıkacak diye birdenbire halkı kesilen hükümet yetkilileri ve bu propaganda çanak tutan basın tekelinin temsilcileri, sizin de nasıplandığınız bu yağmada harcanan milyarları unuttunuz mu?

On yıllardır siyasi partilerin, hükümetlerin yemliği haline getirilen KİT'lerde savrulan milyarlarca liranın hesabı ortada dururken, hava işçilerinin ayda 1-1.6 milyon lira istemelerini aşırı bulurken hiç sıklıyormusunuz?

Bugün bir yanda hava işçisine 29 bin liralık boların reva görüldüğü, 2 milyon ücretin aşırı bulundugu; diğer yandan köşkün banyo taşları ve avizeleri için yüzlerce milyon lira karşılığında Avrupa'ya sipariş verildiği bir talan ve yağma döneminde yaşıyoruz. HAVA-İŞ grevi bütün bu vurgun ve soygun ortasında yaşanan bir onur ve namus mücadelesidir. Yakın zamanda kamu işçilerinin, uzun erimde tüm işçi ve emekçi insanların ekme ve demokrasinin kavgasının ayrılmaz bir parçasıdır. Ve bu haklı kavgayı durdurmaya hiç kimsenin ama hiç kimsenin gücü yetmeyecektir.

İŞÇİLER GREV KOMİTELERİNE

Son gelişmeler birlikte hava işçilerin bir aydır süren grevi yeni bir dönüm noktasına ulaşmıştır. Havaacıların grevi basit bir hak alma mücadelesi olmaktan çıkmış, bir namus ve onur mücadelesi, özgürlük ve demokrasi kavgası haline gelmiştir. Diğer yanda her türlü zorluğa karşı dirençlerini coşkuyla sürdüren havaacıları daha çok birlik ve dayanışma içinde olmaları gereken günleri beklemektedir. Her şeyden önce hava işçileri, grevlerine ailelerinin ve tüm devrimci-demokrat güçlerin desteğini çekmeleri gerekmektedir. Grev komitelerinin ve üst komisyonun alt birimleri (mali, örgütlenme, eğitim, dayanışma vs.) oluşturularak işçilerin katılımı yaygınlaştırılması ve komiteler daha işlevli hale getirilmelidir. Kurulacak dayanışma komiteleriyle grevci ailelerin de sahibiyle, alış-veriş yaptığı esnafı konuşup onların desteğini almakta, kamu işyerlerindeki işçi ve sendikaları duyurmalı hale getirmek için çaba göstermeye kadar; işçiler arasında çıkacak her türlü ayrılığı engellemekten THY ve HAVAŞ'ın tüm kirli çamışarlarını teşhir etmeye kadar bir çok görevi hazırlanmalı ve bütün bunlar gerçekleştirilmelidir.

Siyasal iktidarın ve hava işverenlerinin saldırıları korkularının sonucudur. Hava işçilerinin coşkuyla direnişi hergün demeciler ve iftihar veren, TÜHİS'in daındaki bu uğursuz kargaların sesini keşecek ve semaların mavı kartalları mutlaka başıyaya ulaşacaktır.

KAMU İŞYERLERİ, İŞÇİLER VE MÜCADELE

(baştarafı önde)

darmadağın olacaktı. Güç bela adanılan Zonguldak grevinin rahatlığını tam yaşayamadan gelinen bu noktadan sıyrılabilmek için daha tehlikeli bir yolu seçiyordu. Zarar eden kamu işletmelerinde çalışan işçilere verilen ücretlerin halkın cebinden alındığını söyleyerek grevi kırmaya çalışması, grevi içerden kırmaktan çok farklıydı. Çünkü burada karşıkarşıya getirilen, birbirine düşman edilmeye çalışılan, birbirine kurtulmaya çalışılan grevdeki işçilerle geniş halk kitleleriyle. Toplumun çalışan kitleleri arasında düşmanlık yararmayı amaçlayan bu politika, kamu işyerlerinin zararıyla kılıflandırılıyordu. Kuruluşları Cumhuriyet'le yaşıt KİT'lerin zararının sorumlusu olarak çalışanlar, işçiler gösteriliyor ve bu sorumluluklarından dolayı kitlelerine verilenleri kabule zorlanıyorlardı.

KİT'LERİN ZARARLARININ SORUMLUSU SİYASİ İKTİDARLARDIR

KİT'lerin kuruluş amacı sermaye sınıfını varetmek ve halkın temel gereksinimlerini karşılamaktır. Çok büyük giderlerle üretilen sanayi girdileri (ham, yarı mamul, mamul, mallar ve enerji) ve ulaştırma üsülenen devlet, büyük kar taşıyan yaurın alanlarını özel sektöre (hurjuvaziye) bırakmıştır. 70 yılı aşkın sürer bu politikalarla büyüyen Türkiye burjuvazisi ucuz girdilerinin devletle yarattığı zararı vergilerden oluşan ilavine ve ucuz işçi ücretleri ile kapatmaktadır. Bütün bunlara siyasi iktidarların politik gelecekleri için işyerlerini oy deposuna çevirmeleri eklenince, KİT'ler çıkılmaz bir batac olmuştur. İşçilerin sömürüye karşı bilinçten yasalara alıkonulduğu, düzen yanlış sendikalar örgütleri içine hapsedilmeleri olayın diğer boyutudur. Üretim içindeki yerini kavramaktan uzak tutulan işçiler, iktidarların "zarar" sözcükleriyle karşılaştıklarında suskunlukları, sendikalarının ulaşmacı tavrı, iktidarlara uzun süre nefes aldırmıştır. Öyle ki, 1980'e kadar iş pazarı yönelik üretim yapan Türkiye sermayesi, malını satabilmek için, işçi ücretlerini artırmayı sendikalardan önce istemiş ve gerçekleştirmiş de, işçilerin bir sorumluluğunun bulunmadığı KİT zararları devlet politikasını yürüten iktidarlardır.

12 EYLÜL ÖZELLEŞTİRME POLİTİKALARI DÖNEMİ

12 Eylül ekonomî politikaları devletin elindeki tüm kuruluşların yerli-yabancı sermayeye devrini, dışa döndük üretimin ve sermayenin önündeki tüm engellerin kaldırılması olarak gündeme geldi. Devletin işletmecisi olmayacağı açıklamalarıyla ifade edilen bu politikaların uygulanabilirliği tüm kuruluşların kar eder hale getirilmesiyle mümkün. Bu da ancak yeni yaurımlarla sağlanabileceği için, ekonomik krizin de buna izin vermemesi nedeniyle karlılığı işçi ücretlerini en alt düzeyde tutmakla mümkün olmaktadır. Özelleştirme dışa döndük üretim politikası uygulandığından işverenlerin ürünlerinin satılabilmesi için ücret ve maaşların artırılmasından yana bir tavırları da olmadı; için, girilen ücret mücadeleleri uzun soluklu bir mücadele olmak zorundadır.

Özelleştirilen kuruluşların sayısının bir diğer yolu, yıllardır uygulanan politikanın kabarttığı çalışanların sayısını azaltılmasıdır. Özcesi iktidarın 12 Eylül sonrası işyerlerinde çalışanlara yönelik politikası, işten çıkarmalar ve düşük ücretler olarak yaşanmaktadır.

GREVLER DEMOKRASİ VE BAĞIMSIZLIK MÜCADELESİDİR

Özal'ın kar hesaplarına dayalı "kapauma" tehditlerinin arkasına gizlendiği korku işçi sınıfının mücadelesidir.

Özal'ın "kapatma" tehditlerinin arkasına gizlendiği korku işçi sınıfının mücadelesi birliği ve dayanışmasıdır.

Özal'ın işçilerin "ücret zamlarının halkın cebinden çıktığı" açıklamalarının arkasına sakladığı korku işçi sınıfının ve emekçi halk kitlelerinin dayanışması ve birlikte mücadelesidir.

Ardık her şey gün gibi açıktır. Girilen mücadele basit bir ekme mücadelesidir, ücret mücadelesi değildir. Kamunun doyması, çocuklarımızı okutabilmekte, insanca bir yaşam düzeyini yakalayabilmekte için bize demokrasi gerekmektedir. Haklarımızı almak ve korumak için özgürce davranabilmemizin yolu demokrasiden geçmektedir. Dolayısıyla bu toplu sözleşme mücadelesi Türk Hava Yolları-HAVAŞ işçilerinin demokrasi mücadelesidir de.

İşyerlerimizin kapanmaması, yerli-yabancı sermayeye devredilmesi ile işsiz kalmamamız, her gün ağırlaşan enflasyonun pençesinden kurtulmamız için bize bağımsızlık gerekmektedir.

Bugün Hava-İŞ üyesi işçilerin ücreti, iş güvencesi, işçi sağlığı ve insanca bir çalışma düzeni için kararlılıkla sürdürdüğü mücadele Zonguldak'ta yakılan mücadele ateşinin bir kıvılcımı olması ve bu kıvılcım tüm kamu işyerlerini sar-